

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych

Warszawa, 21 marca 2011 r.

Zn. spr. ZP -7321-5-9/11

SEKRETARIAT DYREKTORA
RDLP w Białymstoku

wpłynęło dnia 24 MAR. 2011
załączników
zarejest. pod nr EMAIL 205
Wydział M.P. + A. Antkowiak

Sz. P.

Janusz Zaleski

Podsekretarz Stanu w MŚ

Główny Konserwator Przyrody

Scanowany przez Paucie Miustove

Dotyczy: opracowania pt. „Raport – Patrole Leśne Greenpeace”

Przeprowadzona przez Greenpeace analiza planowanych na obszarze Puszczy Białowieskiej zabiegów gospodarczych, wykazała 151 miejsc potencjalnych konfliktów gospodarki leśnej z obszarami cennymi przyrodniczo, analizę przeprowadzono zgodnie z kryteriami ujętymi w opracowaniu „Zasady dostosowania gospodarki leśnej w Puszczy Białowieskiej do potrzeb zachowania jej walorów przyrodniczych”, opracowanych przez prof. Tomasza Wesołowskiego i innych.

W lutym b.r. organizacja Greenpeace skontrolowała 81 z wyżej wytypowanych powierzchni. W odniesieniu do 50 z nich zgłoszono zastrzeżenia. Według Greenpeace`u w 10 przypadkach już przeprowadzone cięcia złamały w/w zasady, w kolejnych 40 wykonanie zabiegów gospodarczych spowoduje ich złamanie. Dla 50 powierzchni zgłoszono 63 zarzuty naruszenia lub możliwości naruszenia w/w „kryteriów”, niekiedy w ramach jednej powierzchni zgłaszano złamanie (możliwość złamania) dwóch lub trzech kryteriów.

Na 50 zdefiniowanych przez organizację Greenpeace miejsc konfliktowych, 49 to zabiegi hodowlane – czyszczenia i trzebieże (w 1 przypadku jest to kontynuacja rębni złożonej – drugi nawrót zabiegu rozpoczętego w 2010 r.).

Podstawowym zadaniem czyszczeń i trzebieży jest regulacja zwarcia i utrzymanie właściwego zagęszczenia i składu gatunkowego przyszłych drzewostanów. Zaniechanie powyższych zabiegów hodowlanych doprowadziłoby w niedługim czasie do przegęszczenia drzewostanów i w konsekwencji do powstania szkód w postaci śniegołomów i wiatrołomów o trudnej do przewidzenia skali. Bardzo prawdopodobnym następstwem powstałych szkód są gradacje szkodliwych owadów, zwłaszcza na tradycyjnych obszarach ich występowania.

Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe ponosi ustawową odpowiedzialność m.in. za zachowanie trwałości lasów. Realizacja postulatów zgłoszonych przez Greenpeace stwarza dla trwałości lasu istotne zagrożenie. W takiej sytuacji nie można zagwarantować zachowania trwałości powierzchni leśnej oraz jej właściwej kondycji zdrowotnej.

Propagowany przez Greenpeace pogląd głosi, że wykonanie planowanych zabiegów hodowlanych doprowadzi do zniszczenia drzewostanów i trwałej utraty przez nie wartości przyrodniczych. Dano temu wyraz stwierdzeniem „10 z tych miejsc już wycięto, 21 jest jeszcze do uratowania”.

Powołany decyzją Głównego Konserwatora Przyrody zespół roboczy w skład którego weszli przedstawiciele LP i RDOŚ w Białymstoku poddał szczegółowej analizie raport Greenpeace. Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych akceptuje (jako zbieżne z własną oceną sytuacji) wypracowane przez zespół roboczy wnioski i zalecenia. Szczegółowe wyniki weryfikacji przedstawiono poniżej:

Analiza szczegółowa zarzutów Greenpeace w dokumencie „RAPORT – PATROLE LEŚNE GREENPEACE” (z uwzględnieniem wyników prac zespołu roboczego)

I. Wycinka ponad stuletnich drzew: (kryterium 3a, według dokumentacji Greenpeace)

Jest to najczęściej pojawiający się zarzut. Zgłoszono 26 miejsc konfliktowych na których wg Greenpeace doszło, bądź może dojść do złamania powyższego „kryterium”. Analizując opisy konfliktów zamieszczone w opracowanej przez Greenpeace tabeli, nie dopatrzono się złamania zapisów powyższego kryterium (stwierdzono wycięcie jednego ponad stuletniego świerka. Nie odnotowano również faktu wyznaczania takich drzew do wycinki. Z 26 miejsc przywołanych w ramach tego kryterium, 25 to wydzielenia z zaplanowanymi czyszczeniami i trzebieżami realizowanymi w drzewostanach poniżej stu lat. Występujące tam niekiedy fragmenty drzewostanów powyżej 100 lat, są z tych zabiegów wyłączone. W jednym przypadku realizowana jest rębnia złożona – IVd, (drzewostan w wieku 87 lat, drugi nawrót zabiegu rozpoczętego w 2010 r.).

Ewidentne rozminięcie z kryteriami zatwierdzonymi przez Ministra Środowiska wynika z faktu, że organizacja Greenpeace na potrzeby swojego opracowania obniżyła wiek drzew objętych zakazem wycinania ze 100 do 80 lat.

Stwierdzony w ramach „kontroli” jeden przypadek wycięcia drzewa w wieku ponad stu lat, w sytuacji, gdy wiek drzew stojących można jedynie szacować (dopiero po ścięciu możliwe jest precyzyjne określenie wieku), należy uznać za błąd nieistotny. Jest to najlepszy dowód na to, że leśnicy przestrzegają kryteriów zaleconych przez Ministerstwo Środowiska.

Nie stwierdzono naruszeń powyższego kryterium.

II. Miejsca występowania chrząszczy saproksylicznych chronionych dyrektywą siedliskową (kryterium 2d w-g dokumentacji Greenpeace).

Zgłoszono 9 miejsc konfliktowych, dotyczących występowania chrząszczy saproksylicznych.

Żaden z przywołanych w raporcie Greenpeace oddziałów i wydziałów nie figuruje w wykazie otrzymanym z Ministerstwa Środowiska (pismo DL-lpn-4101-8/48932/10/go, załącznik 1. z dnia 12.10.2010), będącym zaakceptowaną przez wszystkie strony podstawą modyfikacji gospodarki leśnej w 2011 roku na obszarze Puszczy Białowieskiej (w kryterium 2d obowiązuje ten sam załącznik). Przekazanie nieudostępnionej wcześniej bazy danych dotyczącej chrząszczy saproksylicznych, chronionych dyrektywą siedliskową (inventaryzacja wykonana latem, jesienią 2010r.) nastąpiło dopiero po spotkaniu w dniu 3 lutego 2011 roku, a więc już po zmodyfikowaniu planów pozyskania. W związku z powyższym twierdzenie o konflikcie wynikającym z „kryterium 2d” jest nieuprawnione.

Dane przekazane po spotkaniu w dniu 3 lutego są obecnie weryfikowane przez entomologów.

Nie stwierdzono naruszeń powyższego kryterium.

III. Zakaz wykonywania zabiegów gospodarczych w okresie 1.IV – 31.VIII (kryterium 4, w-g dokumentacji Greenpeace).

Organizacja Greenpeace zmieniła okres ochronny (ze względu na lęgi ptaków) przyjęty w opracowaniu prof. Tomasza Wesołowskiego z okresu od 1 kwietnia do 30 lipca, na okres od 1 marca do 31 sierpnia, odchodząc tym samym od zaakceptowanych ustaleń.

Zgłoszono 8 miejsc konfliktowych, w 5 z nich nie wykonano jeszcze zabiegów, w pozostałych 3 miejscach cięcia wykonano poza sezonem lęgowym. Planowane zabiegi wykonane zostaną poza sezonem lęgowym.

Weryfikacja przez ornitologów zgłoszonych nowych miejsc występowania dzięciołów trójpalczastego i białogrzbietego nie potwierdziła znaczącego wpływu planowanych zabiegów na jego populację, przede wszystkim dlatego, że dotyczą one głównie młodszych drzewostanów o małym znaczeniu dla dzięciołów oraz innych dziuplaków.

Nie stwierdzono naruszeń powyższego kryterium.

IV. Zakaz wykonywanych zabiegów w drzewostanach w których przynajmniej jeden gatunek ma powyżej 100 lat, a jego udział wynosi co najmniej 10% (kryterium 2a, w-g dokumentacji Greenpeace)

Zgłoszono 8 miejsc konfliktowych, wszystkie przypadki dotyczyły zabiegu trzebieży (wczesnych lub późnych). W 7 przypadkach ich lokalizacja kolidowała z kryterium 2a.

Na 3 powierzchniach wykonano już zabiegi. Jedna powierzchnia jest w trakcie realizacji zespół zaleca dokończenie zabiegów poza sezonem lęgowym, przy wyłączeniu wszystkich

drzew starych i dziuplastych. Dla pozostałych 4 zaplanowanych pozycji (kolidujących), zespół roboczy odpowiednio: w 3 przypadkach zalecił wykonanie zabiegu w młodszych fragmentach drzewostanu, w 1 przypadku zalecił wykonywanie cięć sanitarnych przez cały rok i lustrację terenową we wrześniu, celem podjęcia decyzji o wykonaniu trzebieży.

V. Zakaz wykonywania zabiegów na siedliskach łęgowych i bagiennych (kryterium 2b w-g Greenpeace).

Zgłoszono 7 miejsc w których w-g Greenpeace występują w/w siedliska, w żadnym z nich nie wykonano jeszcze zabiegów. Przeprowadzona przez zespół roboczy analiza nie potwierdziła występowania tych siedlisk na 2 powierzchniach, w następnych 3 zajmują one niewielkie powierzchniowo fragmenty wydzieleń, dla tych wydzieleń rekomendowano wykonanie zabiegów z ominięciem płatów siedlisk bagiennych i łęgowych. W 2 przypadkach rekomendowano odstępianie od zabiegów ze względu na siedlisko. W 2 innych przypadkach nadleśnictwa same wyłączyły fragmenty z tymi siedliskami z zabiegu.

VI. Wyłączenie z pozyskania drzewostanów pionierskich z przewagą osiki i brzozy (kryterium 2c w-g Greenpeace).

Zgłoszono jedno miejsce konfliktowe. Opis dotyczący powierzchni zamieszczony przez Greenpeace nie potwierdza pionierskiego charakteru drzewostanu.

Podsumowując powyższą analizę zastrzeżeń należy uwzględnić, że:

- rok 2011 jest ostatnim rokiem obowiązywania Planów Urządzenia Lasu w Nadleśnictwach Puszczy Białowieskiej, w związku z tym większość pozycji przewidziana do realizacji w ramach dziesięcioletniego okresu obowiązywania planów została już wykonana, ogranicza to znacznie możliwość przeniesienia pozyskania z powierzchni kolidujących na inne;
- dysponowano niezwykle ograniczonym czasem na dokonanie modyfikacji planów;
- zmodyfikowany plan zabiegów hodowlanych zakłada planowe pozyskanie 30 tys.m³, na 437 powierzchniach w obszarze trzech puszczańskich nadleśnictw (pozostałe 18 tys. zarezerwowano dla pozyskania w ramach cięć sanitarnych), udział poszczególnych rodzajów zabiegów kształtuje się następująco:

CP-P (czyszczenia późne) - 27 pozycji,

TWP (trzebieże wczesne pozytywne) – 217 pozycji,

TPP (trzebieże późne pozytywne) – 189 pozycji,

III B (rębnia gniazdowa) – 1 pozycja,

IV D (rębnia stopniowa) – 3 pozycje.

